GENEALOGIA PUTERII: ASPECTE TEORETICE SI PRACTICE

GENEALOGY OF POWER: THEORETICAL AND PRACTICAL ASPECTS

Elaborat în cadrul proiectului *Abordarea epistemologică a dezvoltării personale și a educației pentru societate: de la strategiile transdisciplinare la finalitățile pragmatice ale societății actuale din Republica Moldova.* Prioritatea temei − *Provocări societale* − este înscrisă în Registrul de stat al proiectelor din sfera științei și inovării cu cifrul 20.80009.1606.08 / „Program de Stat" (2020-2023).

Eudochia Saharneanu, dr. hab., prof.univ., Universitatea de Stat din Moldova

Scrierile lui M.Foucault reprezintă o ilustrare foarte bună a felului cum funcționează puterea în calitate de practică, în viața cotidiană și cum structurează alte practici. Foucault atenționează asupra faptului că nu există o teorie generală a puterii. Puterea nu este un apriori, nu este anistorică, din contra, o teorie a puterii poate exista și poate fi inteligibilă doar atunci când face apel la un set de practici. Astfel înțeleasă, puterea este o matrice generală a relațiilor de forțe într-un timp și într-o societate anume.

În jocul puterii răsar mereu agenți care îi subminează stabilitatea, care determină noi manifestări de forță, noi tipuri de relații, apariția unor noi ideologii. Datorită acestui fapt Foucault vorbește despre efectele puterii și nu propriu zis puterea la general. Puterea nu este un privilegiu, un atribut, ci un exercițiu dezvoltat între forțele eterogene, adverse sau converse. Puterea se exercită, nu se deține, este o practică, nu un capital fix, cu toate că există instituții ce administrează puterea, puterea nu este o forma, ci un complex, o rețea de forțe.

Un exemplu elocvent de înțelegere confuză cu privire la exercitarea puterii sunt partidele politice. Prin comercializarea campani-

ilor electorale apare pericolul depolitizării politicului. Cu toate că încercările partidelor de a se vinde cât mai bine este de înțeles, nu trebuie uitat că spectacolul creat de atacuri permanente și discursuri negative scot în totalitate substanța politicului, dezgustând un public care dacă vrea circ se duce la circ, dacă vrea divertisment se duce la spectacol, dacă vrea luptă privește un film. Publicul care se uită la politicieni vrea politică, vrea fapte concrete, vrea dezbatere.

M. Foucault's writings are a very good illustration of how power works as a practice, in the daily, and how it structures other practices. Foucault warns that there is no general theory of power. Power is not a apriori, it is not ahistorical, on the contrary, a theory of power can exist and can be understood only when is calling for a set of practices. Understood in this way, power is a common matrix for the relationship of all forces during a specific time and in a particular society.

During the game of power, there are always agents that are undermining the stability, causing new manifestations of force, new types of relationships, a new ideology. Foucault will talk about the effects of power and not the power itself generally studied. There are effects of power, local strategic schemes where the place of the involved courts is fluctuating; it's like a dice game where some rules are constructed after the random throw. Power is not a privilege, a quality, an attribute, but an exercise developed in the relationship between heterogeneous, adverse or conversing forces. Power is exercised, not held, it is a practice, not a fixed capital, although there are institutions, functions that administer power, in itself, power is not a form, but a complex, a network of forces.

Cuvinte cheie: *putere, practici, rețea de forțe, depolitizarea politicului*

Key-words: *power, set of practices, a network of forces, political depoliticization*